

Hodnocení vedoucího bakalářské práce – teoretická část

Jméno a příjmení studenta	Patrik Fica		
Studijní program	Výtvarná umění		
Obor/ateliér	Multimédia a design/Reklamní fotografie		
Forma studia	prezenční	Akad. rok	2022/2023
Název práce	Blesk Kravál Ulice		
Vedoucí práce	MgA. Matej Chrenka		

Študent Patrik Fica ukončuje svoje bakalárske štúdium teoretickou prácou s názvom Blesk Kravál Ulice s podtitulom Vývoj vizuálního jazyka v rapu na území ČR. Teoretická práce nadvazuje aj na praktickú prácu a vychádza zo študentovho intenzívneho záujmu o hiphop a jeho rôzne prejavy, či už vizuálne alebo hudobné.

Jadro práce tvoria 4 samostatné kapitoly popisujúce vznik hudobného žánru v USA a jeho postupné prenikanie do lokálnej českej kultúry. Ako sa dozvedáme v úvode, celá práca je inšpirovaná rozhovormi s aktuálne pôsobiacimi umelcami, menovite Jaro Vacek, Vladimír518, Homer821, Forgen, dj BBB, Fejki, Mad Mado, Zuris, 202fearless, či dj Pepis, ktorých si študent zvolil ako reprezentatívnu vzorku mienkotvorných osobností v tejto sfére. Práve tieto rozhovory poskytli študentovi solídny základ pre ďalšie teoretické bádanie a určitý empirický vhl'ad do témy. Tento prístup určite veľmi prospel kvalite textu a rozhodne si zaslúži mimoriadnu pochvalu.

V druhej kapitole sa študent venuje histórii žánru siahajúcej do šesťdesiatych rokov minulého storočia. Text sa neobmedzuje len na strohé menovanie mílnikov či taxonómiu subžánrov, ale pátra po hlbších kultúrnych a socio-ekonomických predpokladoch, ktoré umožnili resp. podnietili vznik tejto subkultúry. Vznik hiphopu dáva do súvislosti s opresívnymi tendenciami americkej spoločnosti voči černošskej minorite a jej následný protitlak. Prekvapivo sa dozvedáme, že preniknutie hudobného žánru hiphopu do Česka umožnilo hlavne graffiti, ktoré bolo v začiatkoch kultivované hlavne v metalovej komunite.

Tretia kapitola objasňuje základné piliere vizuálneho štýlu hiphopu, ktoré sa odzrkadľujú v obaloch konkrétnych albumov vydaných v prvopočiatkoch hiphopu na území ČR. Študent v nej okrem iného na príklade tvorby štúdia Pen&Pixel demonštruje, že množstvo prístupov bolo prebraných z USA, ale taktiež sa venuje našim lokálnym špecifikám.

Štvrtá kapitola bližšie analyzuje úlohu fotografie v propagácii interpretov. Dozvedáme sa v nej, akú dôležitú úlohu hrá v tvorbe hiphoperov imidž, komoditná identita, statusové symboly, jedným slovom „drip“. Interpreti i fanúšikovia hiphopu sú si vždy vedomí fotoaparátu a flagrantné pózy sú častokrát dômyselne konštruované pre instagramové publikum a tomu sa podriaďuje proces tvorby. V istom zmysle je fotografia rapera paralelou k štátnickému portrétu. Hoci jej úlohou nie je komunikovať politickú moc, ale skôr originalitu štýlu, odlišnosť a vplyv, účelovo vytvára auru nedostupnosti a nadradenosti subjektu.

Posledná piata kapitola opisuje fenomén „bling“, teda akéhosi trblietavého pozlátko, ktoré môže nadobúdať rôzne podoby. Je to kultúrny a estetický kód komoditného fetišu a zväčša sa jedná o opuletne využívanie všetkého, čo je na prvý pohľad drahé, napríklad módne značky, autá, luxusné hotely atď. Hoci je táto symbolika využívaná naprieč kultúrami a žánrami, pre hiphop je špecifická jeho ironicky vulgárna forma. Zaujímavou antitezou je však aktuálny trend mladej generácie akéhosi českého „anti-blingu“, ktorý propaguje rôzne nízke národné kliše akými sú ponožky v sandáloch, pivo v ruke a Škoda

Favorit. V tejto kapitole sa syntetizuje myšlienka priebežne budovaná od začiatku textu, že jadrom obrazovej komunikácie hip-hopu je neustále pnutie medzi nízkym a vysokým, drahým a lacným, lokálnym a svetovým. Méťou raperov je vymaniť sa z okraju spoločenského záujmu a dosiahnuť komerčný úspech, ktorým sa následne radi vystatujú, ale v tomto predvádzaní je značná dávka trpkkej irónie. Paradoxne, akoby si zároveň úspech užívali a taktiež ním opovrhovali, poukazovali na jeho povrchnosť.

Hoci sa množstvo informácií a postrehov z rozhovorov premieta do textu, určite by práci neuškodilo, ak by sa v nej objavilo viac priamych referencií na tieto interview. Taktiež by prospelo, ak by sa študent odvážil k rozsiahlejšej interpretácii obrazov, ktorá je v náznakoch načrtnutá, ale nevyčerpala potenciál zvolenej témy v kontexte téz, s ktorými pracuje. Komplexne skúma kultúrne a umelecké prejavy hip-hopu, avšak v rozsahu textu akoby nezostával priestor na ciele skúmanie fotografií samotných. Napriek tomu text práce nie je len faktografickým zhrnutím zvolenej témy. Je pútavým príbehom subkultúry, ktorej prvky intenzívne presakujú do populárnej kultúry, avšak v podobe nerešpektujúcej či opomínajúcej bohatú históriu ľudí stojacich za jej zrodom či kultúrneho kontextu. Zaujímavým prvkom sú úryvky textov piesní, ktoré asociatívne prestupujú celou prácou. Nie sú však len efektnou vsuvkou. Okrem toho, že dotvárajú celkovú atmosféru, slúžia na ukotvenie študentových téz do reality umeleckého žánru. Potvrdzujú, že výtvarné aj hudobné prejavy hip-hopovej kultúry sa navzájom potencujú a dopĺňajú resp. tvoria jeden celok. Text je syntézou množstva rôznorodých informácií, ktoré sú tematicky koherentné, avšak stálo by za úvahu, či by sa v tomto množstve podnetov predsa len nenašiel jeden konkrétny leitmotif, ktorý by mohol slúžiť ako nástroj na komparáciu, či už historickú alebo geografickú, bez toho, aby bola práca ochudobnená o všetky asociatívne vsuvky.

Použitie zdroje sú k téme relevantné a adekvátne použité. V jazykovej a grafickej úprave práce sú malé nedostatky, ale pôsobi solídne. Hoci je práca na veľmi dobrej odbornej úrovni, štylistikou sa častokrát približuje až k publicistickému žánru, čo vnímam ako veľké plus. Množstvo výrazov je špecifických pre jazyk komunity, v ktorej sa študent pohybuje a o ktorej píše, avšak aj pre laika sú vďaka vysvetlivkám zrozumiteľné. Študent dokáže pútavo sprostredkovať zaujímavé informácie a postrehy, a práve vďaka plynulému a uvoľnenému štýlu písania, by práca mohla zaujať aj širší okruh čitateľov mimo akademickej komunity. Preto by som touto cestou rád povzbudil Patrika, aby aj naďalej zostal aktívny a rozvíjal svoje schopnosti pri písaní ďalších textov.

Kontrola plagiátorství byla negativní – systém našel shodu 1 %.

Návrh klasifikace A - výborně

V Brně dne 01.06.2023.

.....
podpis vedoucího práce

Pro klasifikaci použijte tuto stupnici:

A - výborně	B - velmi dobře	C - dobře	D - uspokojivě	E - dostatečně	F - nedostatečně
-------------	-----------------	-----------	----------------	----------------	------------------